

เรื่อง การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เรื่อง การคลังและการพัฒนาเศรษฐกิจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนแสดงโทนพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้สื่อประสม

ปีที่ทำการวิจัย 2551

สาขาวิชา การวิจัยและประเมินผลการศึกษา

ชื่อผู้วิจัย นายชมไชโย พวงพุ่ม

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง การคลัง และการพัฒนาเศรษฐกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนแสดงโทนพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์โดยใช้สื่อประสม ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานกลุ่ม ความมีวินัย และความพึงพอใจ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ วิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง การคลัง และการพัฒนาเศรษฐกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนแสดงโทนพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้สื่อประสม ก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนแสดงโทนพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
2. การออกแบบการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนใช้กับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยมีการประเมินก่อนเรียน ประเมินระหว่างเรียน และหลังเรียน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 เรื่อง การคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้
 คือ

- 3.1.1 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 27 เรื่อง การคลังภาครัฐ
- 3.1.2 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 28 เรื่อง การคลังกับการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
- 3.1.3 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 29 เรื่อง นโยบายการคลังกับการกระจายรายได้
- 3.1.4 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 30 เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย
- 3.1.5 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 31 เรื่อง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
- 3.1.6 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 32 เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 10

3.2 นวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัย ในที่นี้ คือ สื่อประสม เรื่อง การคลัง และการพัฒนา
 เศรษฐกิจ ซึ่งใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน ดังนี้

- 3.2.1 สื่อประสมชุดที่ 1 เรื่อง การคลังภาครัฐ สื่อที่ใช้ในการสอน ได้แก่ ใบ
 ความรู้ ใบกิจกรรม ใบงาน
- 3.2.2 สื่อประสมชุดที่ 2 เรื่อง การคลังกับการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
 สื่อที่ใช้ในการสอน ได้แก่ ใบความรู้ ใบกิจกรรม ใบงาน
- 3.2.3 สื่อประสมชุดที่ 3 เรื่อง นโยบายการคลังกับการกระจายรายได้ สื่อที่ใช้
 ในการสอน ได้แก่ ใบความรู้ ใบกิจกรรม ใบงาน
- 3.2.4 สื่อประสมชุดที่ 4 เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจของไทยสื่อที่ใช้ในการสอน
 ได้แก่ ใบความรู้ ใบกิจกรรม ใบงาน
- 3.2.5 สื่อประสมชุดที่ 5 เรื่อง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สื่อที่ใช้ในการสอน
 ได้แก่ ใบความรู้ ใบกิจกรรม ใบงาน
- 3.2.6 สื่อประสมชุดที่ 6 เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10
 สื่อที่ใช้ในการสอน ได้แก่ ใบความรู้ ใบกิจกรรม ใบงาน

3.3 เครื่องมือวัดผล

3.3.1 แบบทดสอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง
 การคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.3.2 แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มในการเรียน วิชา สังคมศึกษา ศาสนา
 และวัฒนธรรม เรื่อง การคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้สื่อประสม จำนวน 1 ฉบับ

3.3.3 แบบประเมินความมีวินัยในการเรียน วิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องการคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้สื่อประสม จำนวน 1 ฉบับ

3.3.4 แบบวัดความพึงพอใจในการเรียน วิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง การคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้สื่อประสม จำนวน 1 ฉบับ

4. การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนระหว่างวันที่ 18 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2551 ถึง วันที่ 9 เดือน กันยายน พ.ศ. 2551 มีขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียนด้วย แบบทดสอบที่สร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที ในวัน พฤหัสบดี ที่ เดือน 18 สิงหาคม พ.ศ. 2551 เวลา 10.20 – 11.10 น

4.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวม 3 สัปดาห์ รวม 6 ชั่วโมง เก็บรวบรวมข้อมูลทักษะการทำงานกลุ่ม และความมีวินัยในการ เรียนการสอนของ นักเรียนระหว่างวันที่ 19 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2551 ถึง วันที่ 8 เดือน กันยายน พ.ศ. 2551

4.3 เมื่อดำเนินการเสร็จตามกำหนดทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบฉบับ เดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน ในวันพฤหัสบดีที่ 9 เดือน กันยายน พ.ศ. 2551 เวลา 11.10-11.35 น.

4.4 วัดความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดความพึงพอใจในการเรียน เป็น แบบสอบถามความคิดเห็นความพึงพอใจในการเรียน ได้ทำการประเมินกับผู้เรียนหลังจากการจัด การเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ในวันที่ 9 เดือนกันยายน พ.ศ. 2551 เวลา 11.40–12.00 น.

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 หาค่าร้อยละ โดยการนำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมาแจกแจงความถี่และ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 60

5.2 นำคะแนนค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนเทียบเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้สถิติ t-test กรณีกลุ่มตัวอย่างเดียว

5.3 นำคะแนนทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของคะแนนเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ t-test กรณีกลุ่มตัวอย่างเดียว

5.4 นำคะแนนความมีวินัยของนักเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ t-test กรณีกลุ่มตัวอย่างเดียว

5.5 นำคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ t-test กรณีกลุ่มตัวอย่างเดียว

5.6 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและความแตกต่างของกลุ่มคะแนน

5.7 เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t-test ในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าและการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง การคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนแสงทองพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้สื่อประสม

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กรณีก่อนเรียนพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผลการเรียนรู้อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 7.50$, S.D. = 2.41) เมื่อทดสอบแล้วต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกรณีหลังเรียน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 71.87 โดยผลการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 12.81$, S.D. = 2.292) เมื่อทดสอบแล้วสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ด้านทักษะการทำงานกลุ่มพบว่า นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มในการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง การคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้สื่อประสม ผ่านเกณฑ์ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่มีผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ โดยทักษะการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 54.09$, S.D. = 9.57) และเมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ด้านวินัยในการเรียน พบว่า นักเรียนมีวินัยในการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง การคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้สื่อประสม นักเรียนผ่านเกณฑ์ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่มีผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ โดยนักเรียนมีวินัยในการเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 53.95$, S.D. = 7.60) เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีวินัยในการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ด้านความพึงพอใจ พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง การคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้สื่อประสม ผ่านเกณฑ์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.32) เมื่อทดสอบแล้วนักเรียน

มีความพึงพอใจในการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านเนื้อหา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ เนื้อหาน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.68) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากสูงกว่าเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ คือ เนื้อหาเข้าใจง่าย เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลา ($\bar{X} = 3.66$, 3.66, S.D. = 0.60, 0.82), ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อ คือ ครูผู้สอนเป็นกันเองกับนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลา ($\bar{X} = 4.34$, 4.19, 3.75, S.D. = 0.65, 0.73, 0.76) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อ คือ บรรยากาศในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมสนุกสนานน่าเรียน บรรยากาศในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการจัดกิจกรรม สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.72$, 3.69, 3.66, S.D. = 0.81, 0.69, 0.78), ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อ คือ สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย สื่อการเรียนการสอนแปลกใหม่ทันสมัย ($\bar{X} = 4.03$, 3.97, 3.91, S.D. = 0.47, 0.82, 0.77) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ สื่อการเรียนการสอนดึงดูดความสนใจ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.69), ด้านการวัดผลประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ข้อ คือ ครูใช้หลักเกณฑ์ในการประเมินผลที่มีความเป็นธรรม ครูใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.28$, 4.19, 4.19, S.D. = 0.81, 0.78, 0.78), ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 2 ข้อ คือ นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรายวิชาอื่นได้ ($\bar{X} = 4.41$, 4.06, S.D. = 0.61, 0.61)

2. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง การคลังภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3/1 โรงเรียนแสงโตนพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้สื่อประสม ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05